

SIA "Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs"

Lauku tīkls

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai

Atskaite par dalību COPA – COGECA darba grupā “Piens un piena produkti” 09.03.2016.

Izskatāmie jautājumi, kopsavilkums

Šogad, 9.martā Eiropas Savienības Fermeru un kooperatīvu organizācijas COPA-COGECA rīkoja darba grupas sanākumi, lai diskutētu par turpmāko nākotni saistībā ar pienu un piena produktiem.

Diskusijā, kā tas ierasts, piedalījās piena nozari pārstāvošās lauksaimnieku organizācijas no dalībvalstīm un izteica savu viedokli par situāciju savās valstīs un iespējamajiem kopīgajiem risinājumiem piena krīzes ietvaros.

Lai arī piena krīze uzskatāma par globālu, tomēr Eiropas kontekstā vislielāko kritumu piena iepirkuma cenām piedzīvojušas tieši Baltijas valstis. Kopā ar Lietuvas kolēģiem vairākkārt vērsām klātesošo uzmanību uz Baltijas valstu īpaši dramatisko piena ražotāju situāciju pēc Krievijas embargo ieviešanas. Tieši Baltijas valstis ar mūsu ģeogrāfisko novietojumu Eiropā ir pakļautas vissmagākajai krīzes ietekmei. Uzsvērām, ka mums nepieciešama īpaša ES politiku attieksme un specifisks atbalsts šādā krīzes situācijā, jo šobrīd mēs maksājam “visaugstāko cenu” par politiku lēmumiem. No visām ES dalībvalstīm tieši mūsu piena lopkopībā ražojošie uzņēmumi un saimniecības cieš vissmagākos zaudējumus.

Tāpat tika nolasīta Baltijas valstu lauksaimnieku organizāciju kopīgi parakstītā vēstule komisāram Filam Hoganam, ar sekojošām prasībām:

- Baltijas valstīm nepieciešams mērķtiecīgs papildus atbalsts, lai novērstu saimniecību bankrota vilni;
- Palielināt *de minimis* griestus;
- Nodrošināt efektīvu finanšu resursu pieejamību un kredītu refinansēšanas kārtību;
- Uzlabot tirgus intervences mehānismus;
- Izveidot ES mēroga eksporta kredītu mehānismu;
- Atbalstīt jaunu eksporta noieta tirgu meklēšanu un pārskatīt produktu veicināšanas programmu;
- Samazināt lauksaimnieciskās ražošanas izmaksas, piemēram, samazinot ievadmuitu minerālmēslojumam.

Sanāksmē tika pieņemts konceptuāls lēmums par kompensācijas prasījumu no ES kopbudžeta, lai kompensētu brīvprātīgu piena produkcijas ražošanas apjomu samazināšanu, kas varētu stimulēt cenu normalizēšanos ES tirgos. Mēs uzsvērām, ka šādi pasākumi ir atbalstāmi, bet nevar tikt uzskatīti, kā būtiski situāciju normalizējoši tādām valstīm, kā Latvija, Lietuva un Igaunija, kuru piena nozari jau otro gadu negatīvi ietekmē ne tikai vispārēja pasaules piena tirgus situācija, bet konkrēta ekonomisko sankciju ietekme no Krievijas puses. Paudām viedokli, ka Baltijas valstu problēmas risināšanai ir jāparedz papildus pasākumi, jo nozares lejupslīdi ir izraisījuši kopīgi ES vadības lēmumi, nevis lokālas izmaiņas piena noieta tirgū.

Eksperts

Guntis Gūtmanis, Edgars Zalāns

Paraksts